

ادامه از صفحه اول

دست خالی صداوسیما در برنامه‌سازی مناسبتی

اما در ایران، هنوز نهادهی خاص دربارین‌موظف نشده و دستور مشابهی هم صادر نشده‌ است؛ برای مثال در نهادهی مانند بنیاد حفظ آثار دفاع مقدس، چنین تعریف شفاهی در ساختار آن به عمل نیامده تا خط و وظیفه آن برای آینده ترسیم شود، زیرا مهم‌ترین مسئله متولیان آن، نگاه مستمر به گذشته است، اینکه چه رفته‌ش‌ای در اتاق فکر باید تدوین شود تا اگر به‌طور نمونه در ۲۰ تا ۳۰ سال آینده، ۳۰ هزار ساعت گزارش در حوزه تاریخ شفاهی جنگ تهیه شد، برای آرشيو و برنامه‌سازی از آن، دست‌های تهیه‌کنندگان برای نسل آتی مخاطبان تلویزیون خالی نماند و اطلاعات هم به‌صورت پرمایه‌ای برای هر سال آماده باشد.حال این سؤال‌های تحقیقی از نارماندگان جنگ چگونه باید باشد؟ مثلا می‌توان مسئله‌سازی کرد که مردم در آن دوره از تاریخ دفاع هشت‌ساله، چطور فکر می‌کردند؟ چگونه به محیط زندگی‌شان نگاه می‌کردند و چه احساسات و رؤیاهایی داشتند و ضرورت‌های درجه اول مردم چه بوده است؟ این پرسش‌ها به پژوهش عمیق و درازمدت نیاز دارد تا معناهای خاک‌گرفته، بار دیگر استخراج شوند. در یک نمونه از مسئله‌سازی می‌توان اشاره کرد که در مکان‌های عمومی زمزمه می‌شود فضای اکنون، دیگر مثل دوران دفاع مقدس نیست و مردم در مقایسه با آن دوران، نامهربان شده‌اند؛ جست‌وجوی عواملی مانند مهر و محبت در صحنه اجتماع، دست‌مایه‌ای پژوهشی را فراهم می‌آورد، درحالی‌که از میان برنامه‌های شعاری موجود نمی‌توان این نتیجه را گرفت‌که چه عامل مشخصی در آن دوران، سبب مهربانی اجتماعی شد یا چه انگیزه عمومی باعث شد مردم در آن عصر، به این شیوه ارتباطی فکر کنند. درصورتی‌که در برخی کشورهای اروپایی جزئیات وقایع دهه‌ها، به ثبت می‌رسد، حتی سالی مثل ۱۹۶۸ میلادی در کشور فرانسه، یک جنبش دانشجویی اهمیت تاریخی می‌یابد و به همه نهادهای ذی‌ربط این موضوع به‌عنوان یک پروژه ملی گوشزد می‌شود و فیش‌های تحقیقی مربوط به آن، همچون انگیزه یابی روحی، روانی و همچنین نگرش افراد به یک موضوع و در یک دوره تاریخی به صورت غیرمستقیم در میان مردم بررسی می‌شود و خروجی‌ها ثبت می‌شود. نتایج این تحقیقات میدانی، بعدها می‌تواند به‌عنوان یک راهکار برنامه‌سازی، مورد استفاده قرار گیرد. همچنین آن دولت‌ها در سیاست‌گذاری‌های خود به این مسئله توجه دارند که اگر ۱۵ عامل مهم و مؤثر از سبوی موافقان و مخالفان وجود داشته باشد، همه آن عامل‌ها باید بدون ممیزی و ملاحظه خاصی، در حوزه تحقیق گنجانده شوند تا از آن نتایجی طلایی به دست آید که بدون دستکاری دولتی، چراغ راه رسانه‌ها شود. اگر سیر کار غیر از این باشد، علمی و کارساز نخواهد بود و آنها به‌خوبی می‌دانند که مردم تحقیق فرمایشی رس می‌زنند؛ زیرا بر خلاف کشورهای توسعه‌یافته، تحقیق برای خوشایند کسی یا جریان قدرتی، نشانه‌گذاری مصلحتی نمی‌شود بلکه می‌توان آن را به‌صورت غیرمستقیم در روزنامه، تلویزیون و دانشگاه‌ها مطرح ساخت و بنابر یک سیاست‌گذاری ۱۰ یا ۲۰ ساله، دوباره تعدادی از عامل‌های حیات اجتماعی و آرمانی در برخی دوره‌ها را در میان مردم رزنده کرد. تأثیرگذاری یکی، دو روزه نیست زیرا وقتی اراده بر این باشد که برای ۵۰ سال آینده مؤثر باشد، دست‌کم نیاز به ۱۰ سال بررسی است؛ امروزه این کار در دنیای مدرن انجام می‌شود که نتایج بسیار خوبی هم داشته اما در اینجا کمتر وارد این وادی تحقیقی شده‌اند. نگاه یک‌سویه به تاریخ جنگ تحمیلی و در حوزه تاریخ شفاهی آن باید تغییر کند تا فیلترهای شناخت ماهیت مردمی آن دوران در بیان احساسات خویش پرچیده شود و قطعا این کشتگری، جذابیتهی به وجود می‌آورد که در قاب تصویر رسانه می‌درخشد. به همین دلیل باید درباره هر رویداد ملی آرشيو جامعی مهیا کرد و برای رسیدن به آن از امروز برنامه‌ریزی کرد. اگر کوشش اهالی رسانه بر این قرار گیرد تا فرهنگ دیگرخواهی در دفاع مقدس به جامعه تسری کند، این یک مقدمه می‌خواهد که تاریخ شفاهی آن از مراکز نظامی به رسانه‌ها منتقل شود تا بتواند در جامعه عنیت‌یابد. برنامه مناسبتی باید یک اتاق فکر قوی داشته باشد تا درباره هدف برنامه و موضوعی که قرار است به آن بپردازد، تصمیم‌گیری شود. یکی از اقتضاهایی که می‌توان به مدبران در هدف‌گذاری‌ها راهبردی داشت این است که معمول شده تا به‌جای دادن تحرک و نشاط به اندام جامعه، غمگساری و حسرت گذشته به‌عنوان جوهره برنامه طراحی شود. درحالی‌که چنه مدت به هفته دفاع مقدس مانده هیچ شبکه‌ای نمی‌داند تهیه‌کنندگان چه باید بسازند و بر اساس چه پژوهشی، جلو ببرند، این امر نشان می‌دهد که در کار تولید، برنامه‌ریزی منسجم و قدرتمندی وجود ندارد. به تهیه‌کننده می‌گویند که فلان برنامه مناسبتی را روی آنتن ببر، او باید در یک ۷۲ ساعت، دکور و آیتم سازد و مجری برنامه را انتخاب کند؛ و کاش برنامه‌های مناسبتی، از پشتوانه مطالعاتی و تحقیقاتی کافی برای تولید برخوردار می‌شدند زیرا در وضع موجود آنها می‌توانند تأثیر منفی هم با خود حمل کنند. به قول یک استاد دانشگاه، شرایطی در برنامه‌سازی حاکم است که نوعی کلیشه‌سازی و سطحی‌نگری را پدید آورده و به نظر می‌رسد نقش برنامه‌سازی در تلویزیون، گرفتار تب آنتن است و رقابت کاذبی که میان شبکه‌های مختلف سیما به وجود آمده کیفیت برنامه‌ها را نازل‌تر کرده است. در وضع فعلی، برای ساخت برنامه‌های مناسبتی، عادت شده چند نفر را به استودیو تلویزیونی دعوت می‌کنند و با آنها به گفت‌وگوی خشک رادیویی می‌پردازند. این شیوه انتقال مفاهیم نمی‌تواند ارتباط مؤثری را ببینده برقرار کند.

ادامه در صفحه ۴

شرق: ماه‌هاست شرایط سخت کاری و معوقات کارگران در سراسر کشور منجر به اعتراض‌های مختلفی شده است که ریشه در واگذاری‌های خلاف موازین قانونی و نظارتی دارد. واگذاری‌هایی که قرار بود در راستای اصل ۴۴ قانون اساسی، کمکی به رونق تولید در کشور باشد، به بلای جان تولید و کارگران تبدیل شد. در این میان، کارگران قربانیان خاموش چپاول بیت‌المال بوده‌اند و با اخراج، تعدیل یا کار در برابر هیچ، با شرایط سخت اقتصادی و اجتماعی مواجه و در پاسخ به اعتراض‌هایشان نیز با برخورد مواجه شده است. برای نمونه، در ماجرای اعتراض‌های کارگران بنشکر هفت‌تپه، شاهد دستگیری، بازداشت و صدور احکام سنگین حبس برای معترضان بودیم تا جایی که رئیس دستگاه قضا هم احکام را دور از عدالت اسلامی تشخیص داد و خواستار تجدیدنظرخواهی سریع بر رعایت عدل و انصاف شد. در سوی دیگر ماجرا، کارگران هیکو رنر جز گذشته در اعتراض به دریافت نکردن حقوق و دستمزد خود، دست به اعتراض زدند که اولین واکنش به اعتراض‌های آنها نیز بازداشت و زندان بود؛ اما این بار عدالت قضائی حکم می‌کرد راه رفته سابق طی نشود و در نهایت آزادی سهم کارگران بازداشتی شد که نشان از شنیده‌شدن صدای کارگران معترض در سراسر کشور داشت؛ زیرا رئیس‌جمهور با علم به دلایل وقایع شرایط سختی که کارگران را ملزم به اعتراض کرده است، دستور «فسخ قرارداد با شرکت هیدرواطلس توسط سازمان خصوصی‌سازی به‌منظور رفع مشکلات شرکت هیکو» را صادر کرد و رئیس قوه قضائیه نیز ظهر روز گذشته از این اقدام دولت استقبال کرد؛ اما گفت این دستور کافی نیست و باید درباره واگذاری‌ها و خصوصی‌سازی همه واحدهایی که دچار مشکل شده‌اند، بازنگری شود. رئیس قوه قضائیه افزود: در خصوصی‌سازی اولین نکته اشکالات ساختاری است که باید حتماً برطرف شود و در نوع واگذاری اشکالاتی وجود دارد که باید به آنها توجه شود. درباره خصوصی‌سازی توجه به این نکات می‌تواند آینده را در این زمینه تضمین کند. خصوصی‌سازی از ضروریات کشور است؛ اما باید این کار با رعایت مقررات و توانمندی‌های فردی که به او واگذار می‌شود و رعایت همه جوانب صورت گیرد.

حمایت دستگاه قضا از بررسی نحوه خصوصی‌سازی در سال‌های گذشته و فسخ واگذاری‌های ایراددار، گام مهمی در راستای مبارزه با مفساد اقتصادی و حمایت از رونق تولید و معاش کارگران خواهد بود. این به آن معناست که به اعتراض‌های کارگری زیر سایه نگاه امنیتی رسیدگی نخواهد شد و دستگاه

سیاست

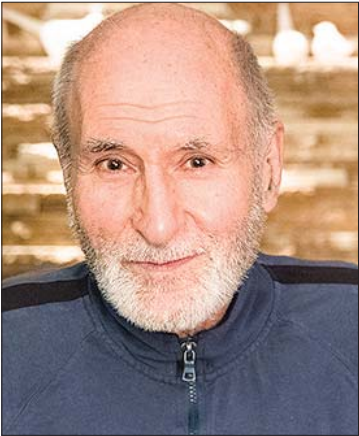
حمایت دولت و قوه قضائیه از معاش کارگران در برابر واگذاری‌های ایراددار

حذف نگاه امنیتی به اعتراض‌های کارگری؟

قضا و دولت عزم و اراده‌ای جدی برای اصلاح امور در این زمینه دارند. در همین رابطه، بیمان حاج‌محمودعطار، حقوق‌دان، در گفت‌وگو با «شرق» با تأکید بر ضرورت حذف نگاه امنیتی از سر کارگران معترض گفت: در راستای در دیون دولت به صندوق بازنشستگی کشوری و همچنین سامانه تأمین اجتماعی و نیز در اجرای سیاست‌های کلان نظام جمهوری اسلامی ایران در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، بسیاری از شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی و عمومی غیردولتی پس از تصویب در هیئت وزیران یا سازمان خصوصی‌سازی، به اشخاص خصوصی واگذار شد. فلسفه اجرای این عمل از سوی دولت، کوچک‌کردن ارکان دولت و مشارکت‌دادن اشخاص خصوصی اعم از حقیقی و حقوقی در فعالیت‌های بازرگانی، تولیدی و اقتصادی بوده است. این وکیل دادگستری با اشاره به عواقب تلخ واگذاری‌های خلاف قانون و شکل‌گیری اعتراض‌های گسترده کارگری در کشور توضیح داد: متأسفانه در بسیاری از این واگذاری‌ها، قوانین و مقررات در ارزیابی و قیمت‌گذاری کارخانه‌ها و لوازم و امکانات و تجهیزات آنها و انبیه و اراضی متعلق به آنها رعایت نشده است. همچنین برگزاری مزایده بر اساس قانون و همچنین نظارت بر نحوه وصول قیمت و بهای کارخانه و نحوه اداره کارخانه از سوی بخش خصوصی خریدار نیز ایرادهای مختلفی داشته است که نظارت‌نداشتن دولت در هریک از موارد یادشده، موجبات حیف‌ومیل اموال دولت و بیت‌المال و ازبین‌رفتن کارخانه و خروج این معامله از فلسفه اصلی فروش این قبیل کارخانه‌ها به بخش خصوصی را که همانا مشارکت مردم در فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی بود، فراهم کرده است.

عطار در ادامه به بخشی از تخلف‌های رخ‌داده در این واگذاری‌ها اشاره کرد و افزود: در بسیاری از این کارخانه‌ها، پس از خریداری از سوی اشخاص خصوصی و تملک آنها در اداره ثبت اسناد و املاک یا اداره ثبت شرکت‌ها، وجوه موضوع قیمت کارخانه به دولت پرداخت نشده و نهاد متولی دولتی نیز بنا بر دلایل خاصی پیکر وصول مطالبات خود از خریدار نشده است. شخص خریدار که بعضاً راه را برای چپاول کارخانه و معامله پرنفعت یک‌سویه فراهم دیده، اقدام به فروش اموال، تجهیزات، ماشین‌آلات و اراضی کارخانه و تصاحب وجوه حاصل از آن و تعطیل‌کردن کارخانه و اخراج کارگران کرده است.

این حقوق‌دان با مثبت ارزیابی‌کردن دستور رئیس‌جمهور مبنی بر فسخ قرارداد هیکو توضیح داد: خوشبختانه با دستوری که در روزهای گذشته از

او همچنین با اشاره به اینکه بخش‌های انتخابی حاکمیت سهم کمی در اداره کشور دارند، اظهار کرد: «تردیدی نیست که مردم نسبت به این دو طیف سیاسی دچار سرخوردگی شده‌اند، اما این سرخوردگی عمدتاً ناشی از عملکرد کل مجموعه سیاسی ماست… در کشور ما چهار نهاد هست که ۶۰ درصد ثروت ملی را در اختیار دارند؛ ستاد اجرایی فرمان امام، قرارگاه خاتم، آستان قدس و بنیاد مستضعفان، هیچ‌یک از اینها ارتباطی با دولت و مجلس ندارند».

نبوی درباره ضرورت شکل‌گیری یک جریان سیاسی جدید موسوم به جریان سوم نیز گفت: «به نظر می‌رسد جریان سوم یک جریان پوپولیستی باشد که شعارهای پوپولیستی و به ظاهر عدالت‌خواهانه می‌دهد و مبارزه با فساد انتخابی را در دستور کار قرار می‌دهد، یعنی برخی افراد فاسد انتخاب‌شده را هدف قرار می‌دهد، به ریشه‌ها و اصل فساد خیلی کار ندارد. شعار جوان‌گرایی می‌دهد و با این شعار تسل اول و دوم انقلاب را عملاً کنار می‌گذارد. آنچه که توسط این جریان موسوم به سوم مطرح نمی‌شود، مردم‌سالاری و توسعه سیاسی و سرمایه‌گذاری در کشور است. عدالت‌ورزی در جامعه فقیر حاصلی جز توزیع فقر ندارد؛ کاری که در شورای اتفاق افتاد و به فروپاشی منتهی شد.»

نقدی علیه نبوی

حسن‌نیت به اروپا سفر کرده است. موضوع نفوذ بسیار مهم و جدی است که باید مورد توجه قرار بگیرد… مقاومت‌کردن مردم در برابر مسائل حداقلی اقتصادی پادزهر و پاکت حوادث دی‌۹۶ است. یکی دیگر از راه‌های ایستادگی، داشتن برخورد معقول در سیاست خارجی است. باید روابطمان را با چین، روسیه و اروپا مستحکم کنیم. اقدامات ماجراجویانه نظامی و تهدیداتی نظیر تهدید به بستن تنگه هرمز را به‌هیچ‌وجه مفید نمی‌دانم.»

کشور کارهایی می‌شود که نمی‌توان آنها را به اصلاح‌طلبان و اصولگرایان نسبت داد یا حتی ناشی از تندروی دانست؛ مثلاً در دفتر سردار نقدی دو جاسوس اسرائیل شناسایی شدند که در زندان با برخی زندانیان سیاسی هم‌بند بودند که یکی از آنها اعدام شد. اینها در رده‌های پایین است و من نگران رده‌های بالاتر هستم، به‌طورمثال در ماجرای بمب‌گذاری پاریس در محل مراسم مناقین، درست زمانی این اتفاق رخ داد که آقای روحانی برای اعلام

خبر

روحانی درباره سفر به آمریکا:

وقتی آنها تمایل برای این سفر ندارند، ما باید اصرار داشته باشیم

● ایسنا: رئیس‌جمهوری روز گذشته پیش از عزیمت به نیویورک برای حضور در هفتادوچهارمین مجمع عمومی سازمان ملل گفت: «همواره اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل فرصت مناسبی است برای اینکه نظرات ملت‌ها، از جمله ملت ایران بیان شود و اقدامات غیرمنصفانه و ظالمانه‌ای که نسبت به ملت ایران روا داشته می‌شود برای مردم و کشورهای جهان توضیح داده شود، همچنین فرصتی برای توضیح مسائل پیچیده و سخت منطقه است.»

حسن روحانی ادامه داد: «امسال این سفر اهمیت ویژه‌ای دارد. احساس ما این بود که آمریکا خیلی تمایلی ندارد که هیئت‌های ایرانی در سازمان ملل حضور داشته باشند که دلایلش را خود آمریکایی‌ها باید توضیح دهند، بالاخره آنها یا از بیان حق می‌ترسند و حقیقت برای آنها تلخ است یا می‌خواهند بر افکار مردم اروپا تأثیر نگذاشته باشند؛ البته وقتی آنها تمایلی برای این سفر ندارند، ما باید برای انجام این سفر اصرار داشته باشیم. ما باید به سازمان ملل رفته و حرف خود را بزنیم، چون دارای منطق و استدلال کافی هستیم.»

او با اشاره به برگزاری جلسه ایران و ۴+۱ در سطح وزرای خارجه در جریان این سفر، گفت: «مسائل هسته‌ای و کاهش تعهدات برجامی در این جلسه بررسی می‌شود. در جریان سفر به نیویورک ۱۵ ملاقات با سران کشورهای مختلف انجام می‌شود. چند نشست با مدیران و مسئول رسانه‌ها و فرهیختگان و صاحب‌نظران آمریکا و چند مصاحبه هم انجام می‌شود. من در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل مواضع اصولی جمهوری اسلامی ایران را برای دنیا تبیین می‌کنم.»

روحانی همچنین با اشاره به مسائل منطقه‌ای عنوان کرد: «مسائل منطقه حاد شده است، برخورد‌ها و نگرانی‌هایی وجود دارد که ریشه آن معلوم است، ولی وقتی حادثه‌ای آغاز می‌شود اتهامات شروع می‌شود، اما معلوم است که آمریکا اهداف دیگری دارد. وزیر خارجه آمریکا مدام حرف‌های بی‌منطق می‌زند و من ندیده‌ام تا حالا یک حرف منطقی بزند، همه حرف‌هایش نادرست است. غیرمنطقی‌بودن وزیر خارجه آمریکا از عجایب تاریخ است.»

رئیس‌جمهور با بیان اینکه آمریکا خسارت آراکو را بیشتر از آنچه هست تبلیغ می‌کند، ادامه داد: «خساراتی را که در دو هفته جبران می‌شود می‌گویند تا یک ماه جبران آن طول می‌کشد. هدف آمریکا تصرف منطقه است. آنها می‌خواهند کل نفت شرقی عربستان‌سعودی را در مشت بگیرند، البته این دعوا دعوای مخصوص ما نیست؛ دعوای مخصوص آمریکا و چین است و آنها از این مسائل منطقه سوءاستفاده می‌کنند و دنبال قراردادهای نظامی جدید هستند و سروصداها برای حضور بیشتر در منطقه است. ما در این شرایط طرخی را به نام ابتکار صلح هرمز به سازمان ملل می‌بریم که اساس آن همکاری جمعی کشورهای درون منطقه خلیج‌فارس است، البته این طرح فقط امنیتی نیست، بلکه اقتصادی و سیاسی هم هست.»

روحانی ادامه داد: «ما از همه کشورهای حوزه خلیج‌فارس و هرمز در این ائتلاف دعوت می‌کنیم تا خودمان امنیت منطقه را تضمین کنیم، البته عکس‌العمل‌ها به این طرح هنوز روشن نیست. آمریکا گفته است دوست داریم این طرح را ببینیم. امیدواریم این طرح را در سازمان ملل تشریح کرده و به دنیا اعلام کنیم که ایران به دنبال صلح بلندمدت در منطقه است. در این طرح از سازمان ملل هم دعوت شده، ما معتقدیم راحل منطقه از درون منطقه خواهد بود و آنها که از بیرون منطقه می‌آیند نمی‌توانند صلح و امنیت را تأمین کنند. آمریکا از سال ۲۰۰۱ در منطقه است، ولی توانسته امنیت را به وجود بیاورد.»

همچنین حسن روحانی در آیین بازگشایی مدارس در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ که در مدرسه دخترانه شاهد حضرت خدیجه (س) منطقه ۱۸ تهران برگزار شد، با بیان اینکه دانش‌آموزان امروز نسل‌های سوم و چهارم انقلاب هستند، گفت: «نسل‌های اول و دوم انقلاب در حال به‌پایان‌رساندن مسئولیت و مأموریتشان هستند و این دانش‌آموزان امروز هستند که باید آینده کشور را بسازند. خانواده‌ها و آموزش‌وپرورش باید دانش‌آموزان را باری کنند و اگر دانش‌آموزان در مدارس خود مشکلی دارند حتماً خانواده‌های آنها باید مسئولان مدرسه را بدون تعارف در جریان بگذارند.»

او افزود: «زحمات معلمان غیرقابل‌جبران است. معلمان باید برای دانش‌آموزانشان مانند پدر و مادر باشند و دانش‌آموزان را مانند فرزندانشان عزیز بدانند. محیط مدرسه باید برای دانش‌آموزان لذت‌بخش باشد و حلقه مهمی هم است که وقتی دانش‌آموزان به اول مهر نزدیک می‌شوند احساس کنند که به روز خوشحالی‌شان نزدیک می‌شوند یا خدای‌نکرده در حال نزدیک‌شدن به روز سختی و مشکلات هستند. بسیار مهم است که آنها در آغاز مهر بگویند به‌به به‌جای اینکه بگویند وای‌وای.»